

TUDI KRAJEVNE SKUPNOSTI SO KRIVE

»V naši občini živi vse manj pravih kmetov,« je pričel naš pogovor FRANC LOZINŠEK, direktor centra za socialno delo naše občine. »Kot socialni delavec sem pri centru zaposlen od septembra 1962, direktor pa sem od maja 1966 in tedaj je v občini živel še približno 6 odstotkov čistega kmečkega prebivalstva. Po statističnih podatkih iz leta 1971 pa je vseh kmečkih čistih gospodinjstev v občini le še okoli 2 odstotka in od tega v nižinskih predelih nič več kot 0,4 odstotka.«

— Kje je opazen največji osip kmečkega prebivalstva?

»Število kmečkega življa najbolj upada v ravninah, kar je nedvomno posledica vse večje urbanizacije ter odhoda mladih v industrijo. Tako je le še malo kmetov v večjih ravninskih KS — Moste, Zadobrova, Sneberje... Izrazito višinske KS pa so Besnica, Lipoglav in Klopce. Največja med njimi je Besnica, kjer živi 1002 prebivalca, najmanjša pa Klopce s komaj 211 prebivalci. Čeprav so te KS po površini razmeroma velike, so redko naseljene, saj so domačije razmetane po okoliških hribih in prenekatero so opuščene in že propadle.«

— Kateri so največji problemi našega podeželja?

»Podobno kot drugod v Sloveniji, je tudi pri nas največji problem vse večje število starostnikov. Največ ostarelih in iznemoglih kmetov je v Besnici, kjer živi 210 krajanov, starih nad 60 let, mnogi pa so celo starejši kot 70 let. V tej KS je tudi največ bolnih in bolehnih ljudi. Statistični podatki kažejo, da je v tej KS relativno zdravega 12 odstotkov prebivalstva, medtem ko je v nižinskih Mostah nad 60 odstotkov relativno zdravega prebivalstva.«

— Katerih obolenj je med kmeti največ?

»Predvsem starejši kmetje bolujejo največ za boleznimi ožilja in srca, kar je posledica starosti in težkega kmečkega dela. Precej je tudi telesno in duševno prizadetih, med njimi žal tudi mnogo mlajših. Takšni ljudje se seveda niso nikoli poročili in so postali nekakšni preužitkarji na kmetijah. Tisti, ki so kmetije prevzeli, le težka skrb za njih. Zato dobivamo pri občinski skupnosti socialnega skrbitelja vse več prošenj za reševanje tovrstnih težav na podeželju. Mnogi starejši ne zmorejo več težkega dela, ni pa

tudi nikogar, ki bi prevzel zemljo. Ker kmetije niso zaščitene, zemljišča vse več prodajajo za nekmetijske dejavnosti. In tudi to je eden izmed vzrokov, da se obdelovalna zemlja vse bolj krči, podeželje pa izumira.«

— V kateri KS pa so socialni problemi najbolj žgoči?

»Vsekakor v KS Besnica, saj je iz teh krajev pri občinski skupnosti socialnega skrbitelja prijavi 62 socialno ogroženih družin in 76 socialno ogroženih polnoletnih občanov. Iz KS Klopce je pri skupnosti socialnega skrbitelja prijavi 9 socialno ogroženih družin ter 9 socialne pomoči potrebnih polnoletnih krajanov.«

— Kako rešujete to perečo problematiko?

»Socialne probleme dela nezmogljivi ljudje rešujemo na več načinov. Tako imamo iz višinskih kmečkih predelov pod skrbništvom za delo nezmogljivi 7 ljudi (iz Besnice 4, z Lipoglava 2 in iz Klopce enega). To so ljudje, ki niso sposobni skrbeti zase, za svoje pravice in koristi ter upravljati s premoženjem. Dokaj dobro imamo razvito tudi rejništvo otrok, vendar imamo z višinskih kmečkih predelov v rejništvu le enega otroka iz Besnice. Iz vse občine pa je v družinskem rejništvu 116 otrok; največ na območju občine Domžale in Grosuplje, in to pretežno še vedno v kmečkih družinah. Problematično je tudi pomanjkanje rejniških družin za odrasle, saj rejniki raje sprejmejo v oskrbo otroka kot onemoglega ali bolnega odraslega človeka. Žal pa posebno kmečke ljudi le stežka pregovorimo, da se odločijo za oskrbo v domovih upokojencev oziroma drugih socialnih zavodih. Tako je v domski oskrbi iz Besnice le 12 kmetov, iz drugih hribovitih kmetijskih območij pa nobenega.«

— Kako boste še pomagali starostnikom na podeželju?

»Nujno je, da za starejše občane pripravimo več kulturnega življenja in rekreacije (npr. razvedrilo, prireditve, izleti, obiski na domu ipd.). Nujno potrebna je tudi organizirana sosedska pomoč ter nega bolnikov in onemoglih na domu. Zato pa je potrebno še tesnejše sodelovanje s posameznimi KS ter s KO RK.

Žal imamo le štiri laične negovalke v KS Mostah in prebivalci višinskih predelov niso deležni njihove pomoči. Zato bomo morali čimprej razširiti delo negovalk na domu, čeprav za to še nimamo ustreznih delavcev in tudi ne dovolj denarja.

Najhujša »bolezen« ostarelih ljudi je osamljenost. Tem ljudem skušamo čimbolj pomagati. Čestokrat pripravimo v posameznih krajih družabne prireditve in krajsje izlete, ki pa se jih prebivalci hribovitih krajev le redko udeležujejo.

Vsekakor je temu kriva slaba terenska organiziranost ter oddaljenost posameznih krajev. KS oziroma krajevne organizacije bodo morale pri tem bolj sodelovati. Sicer pa: da socialnih problemov v celotni občini ne rešujemo učinkoviteje in hitreje, nismo krivi le mi pri skupnosti socialnega skrbitelja, temveč so krive tudi posamezne krajevne skupnosti.«

RADO RADEŠČEK

OB TEDNU POŽARNE VARNOSTI

PREPREČEVANJE CENEJŠE OD GAŠENJA

V letošnjem tednu požarne varnosti se vključuje samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom v prizadevanja občinske gasilske zveze, da delovne ljudi in občane opozarja na strahotne posledice, ki jih povzročajo požari, in na ukrepe, ki z njimi delovni ljudje in občani požare tudi preprečujejo.

Iz podatkov o vzrokih požarov je razvidno, da jih največ povzroči malomarni odnos in neprevidno ravnanje človeka. Zato naj opozorimo na preventivne ukrepe.

Mnogo požarov bi preprečili, če bi imeli v stanovanjskih prostorih urejeno varno ogrevanje in električno instalacijo, dimovodne tuljave in varne plinske instalacije, če bi redno vzdrževali strešne instalacije, hidrante in ročne gasilne aparate, pravilno hranili kurilno olje in plin v jeklenkah, če bi bila očiščena podstrešja in kleti, pravilno odložene smeti in odpadki, če ne bi bil dovoljen dostop otrokom do nevarnih instalacij in naprav in če bi imeli urejen nadzor nad otroškimi igrami.

Občani naj torej pregledajo vse instalacije, naprave in prostore, ob morebitnih dvomih pa naj pokličejo strokovne službe za posamezno

področje. Če bi le deloma upoštevali našete ukrepe, bi bila zboljšana požarna varnost stanovanjskih objektov in stanovanj, skupnosti pa bi prihranili velike zneske.

Vsem občanom priporočamo, da vsaj enkrat letno pregledajo svoje instalacije in naprave skupaj s strokovnjakom.

Tudi delovni ljudje v združenem delu na delovnih mestih lahko v veliki meri vplivajo na preprečevanje požarov in požarne škode, tako da uporabljajo pri delu predpisana orodja in naprave, da so delovna mesta po opravljenem delu počiščena, da ne odlagamo nevarnih snovi na nezavarovanih krajih in da uporabljajo orodja, ki ne povzročajo isker v prostorih, kjer so prah, primesi plina, hlapi, vnetljive snovi in gorljivi materiali.

Delavci morajo skrbeti, da so gasilne naprave vedno uporabljene na zanje določene

nih mestih in ob morebitnem požaru hitro dosegljivi.

Z vsemi gasilnimi aparati morajo znati ravnati vsi, morajo poznati sistem obveščanja o nastanku požara in pri gašenju sodelovati.

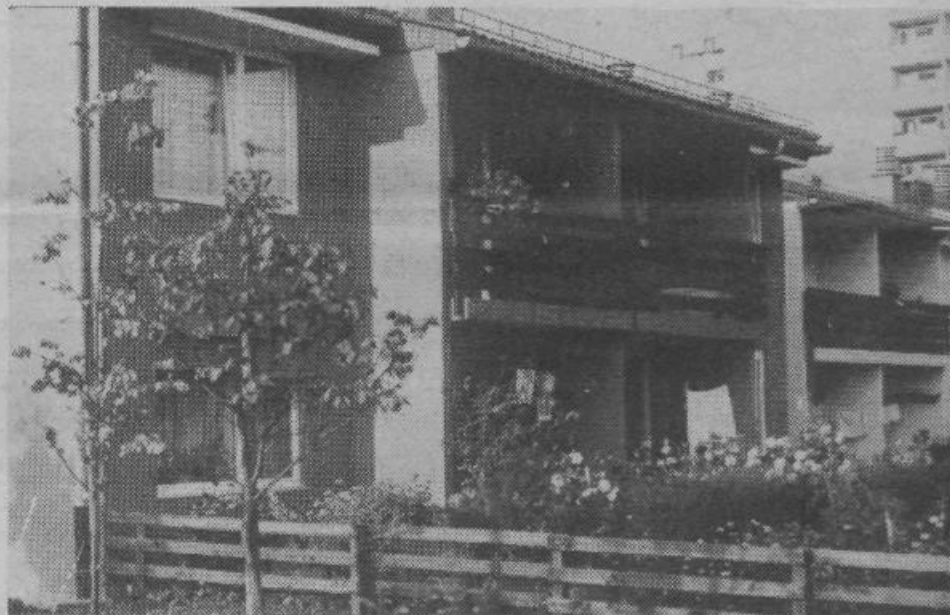
Preprečitev požara je v veliki meri odvisna od pravočasnega obveščanja, kar lahko zagotovijo vsi delovni ljudje in občani.

Klična telefonska številka za požare je 93.

Skrb za varstvo pred požarom pa ni zožena le na teden požarne varnosti, temveč je to vsakodnevna naloga vsakega delovnega človeka in občana.

Pričakujemo, da bo marsikateri delavec in občana to opozorilo spodbudilo k razmišljanju o zbolšanju požarne varnosti. Zato prosimo, da svoje predloge in pripombe posredujete strokovni službi samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Ljubljana Moste-Polje, Proletarska c. 1. Zavedajmo se, da je preprečevanje požarov cenejše od gašenja.

SIS ZA VARSTVO
PRED POŽAROM
OBČINE LJUBLJANA
MOSTE-POLJE

SKRB ZA OKOLJE

V bloku ob Klunovi ulici skorajda ni balkona brez cvetja. V Skopski ulici, kjer bivajo upokojenci, so lepo urejeni vrtovi. Dva lepa primera, ki dokazujeta tudi skrb hišnih svetov kot prispevek k lepo urejenemu okolju.

HVASTJA

Gasilci so tekmovali

Kakor vsako leto, so se tudi letos gasilci naše občine pomerili v gasilskih večerinah in vrlinah. Na razpis, ki ga je vsem društvom posredoval štab odreda naše zveze, se je prijavi rekordno število 19 desetin iz teritorialnih in industrijskih gasilskih društev. Tekmovanja so se udeležile tudi dve ženski in mladinska desetina.

Nekatera društva so prijavila po več desetin: GD Sostro dve članski in žensko, GD Bizovik člansko in žensko, IGD Saturnus pa tri članske desetine. Tekmovanje je bilo lepe jesenske nedelje 17. septembra. Gostitelj je bilo GD Zadobrova-Sneberje.

Članske desetine so tekmovali v treh disciplinah, in to v:

1. vajah z motorno brizgalko-mokra izvedba,
2. metanju cevovoda na 105 m in
3. metanju reševalne vrvi v začetni krog.

Možnih točk: 1000.

Ženske in mladinske desetine pa so tekmovali v dveh disciplinah:

1. metanju cevovoda na 105 m in
2. metanju reševalne vrvi v začetni krog. Možnih točk: za ženske 800, za mladince 600.

Vse desetine so bile dobro pripravljene. Tekmovanje je potekalo hitro in disciplinirano. Desetinam, ki so junija sodelovale na tekmovanju v čast XI. kongresa ZKJ in za pokal Šaleške doline, se je seveda poznalo, da so bile boljše pripravljene.

Rezultati:

Mladinci zunaj konkurence — 1. GD Senožeti 497 točk
Ženske desetine — 720 točk, 2. Bizovik 704.

Teritorialna GD — 1. Sostro I 860 točk, 2. Slape 853, 3. Bizovik 835,5 točk.

Industrijska GD — 1. Saturnus II 848 točk, 2. Saturnus III 848, 3. Papirnica Vevče 840.

Prve tri uvrščene desetine iz vsake skupine so prejete pokale in diplome, vse druge pa diplome za sodelovanje.

Podelil jih je poveljnik naše zveze Ivan Trkov. Čestitke vsem in na svidenje drugo leto, je zaželel Drago Kastelic, predsednik GD Zadobrova-Sneberje.

IVAN KOS

KOMUNALNI REDAR

Ali veste, kaj imata skupnega dva tako različna poklica, kot sta frizer in komunalni redar? Nič, boste rekli! Tudi sam sem tako menil, dokler ni skupne točke našel Franjo Gašperlin, ki je bil dolga leta frizer, sedaj pa je že dobro leto dni komunalni redar v KS Moste.

»Pedantnost. Da, pedantnost je skupna obema poklicema. Zato ni čudno, da se tudi sedaj znajdem.«

Njegovo delo izhaja iz vrste sprejetih in uveljavljenih odlokov SML, tako da ima kar precej dela. Dnevno tudi po nekajkrat obhodi teren in opazuje red in čistoto pred hišami, na zelenicah, opozarja in — čeprav tega ne mara — včasih tudi kaznuje.

»Brez premisleka predlagam za kazen voznike, ki parkirajo na zelenicah ali jih kako drugače uničujejo. Nasploh pa sem pristaš lepe besede, ki vedno najde pravo mesto.« Iz žepa izvleče listek, ki ga je napisal in razmnožil, na njem pa prijazen opomin vozniku napačno parkiranega vozila: »Opozarjam vas, da ste napačno parkirali... Prihodnjic vas bomo kaznovali.«

»Tu sem zaradi slabih in ne zaradi dobrih občanov in prvih je kajpak manj. Vsi pa so me sprejeli za svojega, čeprav sem doma s Prul. Delo mi zelo olajšujejo tudi krajanji sami, saj mi mnogo-krat sporočijo kako nepravilnost in potem ukrepam. Sprva sem

večkrat poklical Snago zaradi odvažanja smeti in vsakokrat poudaril, da sem cenejši od inšpektorja in da le opozarjam, medtem ko inšpektor kaznuje. Sedaj mi tega ni treba več in v tem času se nisem imel nobenega posredovanja inšpekcije. Ena stvar pa me posebno moti, stari avtomobili, ki jih brezvestni lastniki puščajo kar na cestah. Avtomobili brez registrskih tablic nimajo parkirne pravice, zelo težko pa je najti lastnike. Kakih 10 ali 14 dni si tak avto ogledujem, pustim listek, naj se voznik oglasi pri krajevni skupnosti in če ga ni, potem tak avto prepustim Surovini, ki ga odpelje.« Opozarjanje in kaznovanje ni edino delo komunalnega redarja.

Ker mnogo hodi po terenu in veliko opazuje, kaj kmalu ugotovi, kje imajo do reda in snage vzoren odnos in kje si za to še posebno prizadevajo. Tako so letos podelili denarne nagrade hišnim svetom Pokopališke 1, Rozmanova 4 in Toplarniške ulice, ki so z vso prizadevnostjo urejali zelenice. Tudi sedaj ima nekaj predlogov, saj bo kmalu spet zaključek akcije. Najbolj so mu v oči padli prebivalci Pokopališke 2 do 8, ki so si sami uredili parkirne prostore, močno pa so se popravili tudi prebivalci Zakotnikove 5 do 11.

Franjo Gašperlin se je v delo vživel in pravi, da mu je zelo pri srcu. Mi mu želimo mnogo sreče in čimmanj posredovanj.

IG